

ПЕРВИННІ І ВТОРИННІ ТЕКСТИ

Мета: Навчити розрізняти первинні і вторинні тексти; розвивати вміння переказувати текст; виховувати заощадливе поводження з грошима.

Хід уроку

I. Організаційний момент.**II. Актуалізація опорних знань**

Дати відповіді на питання:

Бесіда з учнями

- **Що таке текст?**
- **Що таке тема тексту? Мета?**
- **Що ви розумієте під словом "абзац"?**
- **Які характерні ознаки абзацу?**
- **Як оформляються абзаци на письмі?**
- **Що може бути виражено у заголовку тексту?**

efenaranko.ucoz.ru

III. Мотивація навчальної діяльності

Дати відповідь на питання: Що означає слово первинний?

Первинний

1. який становить собою перший, звичайно найпростіший етап чогось; початковий (первинна обробка).
2. Який існує, з'являється раніше від чогось (первинне коріння).
3. Який є першою, початковою ланкою якоїсь структури, організації; низовий (первинна організація).

ІУ. Опрацювання навчального матеріалу.

1. Перегляньмо відео. Знайомимось із новим матеріалом.

<https://www.google.com/search?q=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D1%96+%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%B8&rlz=1C1SQL ruUA832UA832&og=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D1%96+%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%B8&aqs=chrome.0.0i512.8265j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:f73264ad,vid:kEaQ-PysE3o>

- ## 2. Робота з підручником

Опрацювати «слово дня». Словниковий диктант. Записати слова, пояснити значення, поставити наголос.

Гроші, заощадження, фінанси,
особистий та сімейний бюджет,
економія, кишенькові.

§60 Первинні і вторинні тексти

Ощадливе поводження із грошима

Витрачання чужих грошей викликає звикання. Немає легшого заняття, ніж витратити чужі гроші. Але потім вони закінчуються, і ви мусите йти та просити ще (Дж. Фрайд, Д. Хенссон Хайнemaйер).

Кожен текст є новою тканиною, хоч і зітканою зі старих текстів, старих цитат (Р. Барт).

Слово дня: грóші, заоща́дження, фіна́нси.

446 **1** Прочитайте текст. Визначте його основну думку й підтеми (мікротеми). Закрийте підручник і перекажіть текст письмово.

Гроші вважають одним із найдавніших і найзагадковіших винаходів людства за всю історію його розвитку. Гроші пройшли складний шлях від украй простих форм до їхніх сучасних видів.

У Київській Русі ще за часів Володимира Великого почали карбувати золоті та срібні монети. На таких монетах обов'язково зображували князя, а з іншого боку — княжий

герб, тризуб. Ці гроші згодом стали називати гривнями. Тож наші сучасні гривні мають довгу й цікаву історію! (З Інтернету).

- II Порівняйте тексти — уміщений у підручнику і записаний вами. Назвіть їхні спільні ознаки. Чим різняться тексти?

пригадуємо:

- 1 Що таке текст?
- 2 Що таке тема тексту?

шукаємо відповіді на запитання:

- 1 Що таке первинні і вторинні тексти?
- 2 Чим відрізняються первинні і вторинні тексти?
- 3 У яких життєвих ситуаціях створюють первинні тексти?

 Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

- **447** Висловте припущення: який із двох текстів (уміщений у підручнику чи записаний вами) можна назвати первинним, а який — вторинним? Відповідь обґрунтуйте. Зверте свої міркування з поданими нижче відомостями. Пригадайте життєві ситуації, у яких ми використовуємо вторинні тексти.

 Вторинний текст — текст, створений на базі іншого, первинного тексту з певною метою. Створення вторинного тексту відбувається на основі перероблення (скорочення, розгортання, переказування тощо) первинного.

До вторинних текстів належать *переказ (докладний, стислий), конспект, тези* тощо.

Якість створення вторинного тексту залежить від того, наскільки уважно ви прочитали (прослухали) первинний.

- 448** I Визначте, у яких словах відображено основну думку притчі. Запишіть її. Чи можна вважати, що старший і середній сини виявили талант за відсутності батька? Змодельуйте діалог батька з синами. Чи можна його вважати вторинним текстом?
- II Якщо ви перекажете текст притчі своїм рідним / іншим дорослим, що це буде за текст — первинний чи вторинний?

ТАЛАНТИ

Один заможний чоловік вирішив подорожувати. Свій будинок він залишив наглядати трьом синам, дав їм на це гроші: старшому — п'ять, середньому — два, а молодшому — один талант (у давнину талантом називалася велика міра срібла).

Коли батько повернувся з мандрівки, він покликав своїх синів, щоб дізнатися, як вони розпорядилися талантами. Виявилося, що старший вдало використав гроші та виручив на них ще п'ять талантів. Середній син також подвоїв те, що було йому залишено. Батько був дуже задоволений і пообіцяв нагородити працелюбних дітей. Тільки молодший син не потішив старого, він сховав срібло від людей, закопавши його в землю. Розсердився батько на цього сина, назвав його ледащим та лукавим. За те, що він не захотів подбати про збільшення отриманих грошей, батько більше не став виказувати йому довіри у веденні сімейних справ.

З того часу здібності людини стали називатися талантами. Кожна людина отримує їх від Бога: умілі руки або ясний розум, дар щось *створювати* або просто *добре* серце. І це не може бути не задіяним, закопаним у землю. Треба використовувати протягом життя кожний свій талант так, щоб він став у нагоді як самому господареві, так і служив іншим людям (З Інтернету).

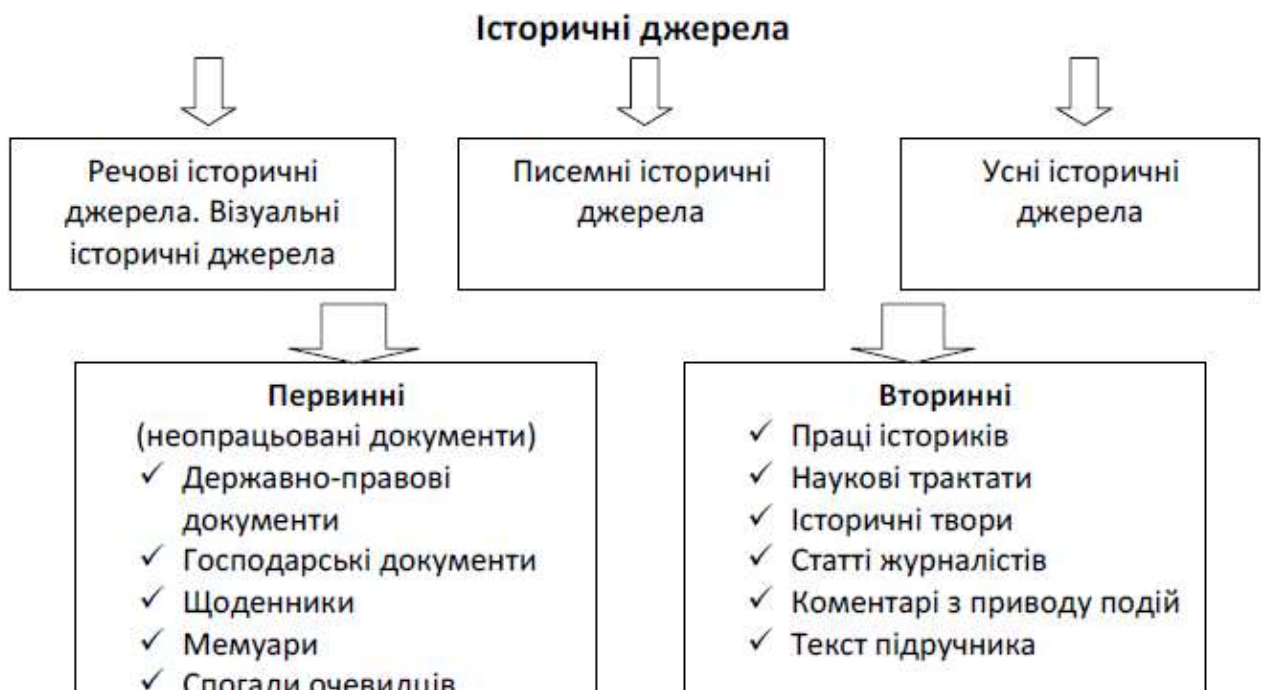
3. Виконання вправ

3.1. Вправа 446 с.192-193 письмово у зошиті (переказати текст письмово)

3.2. Вправа 447 с.193(усно дати відповідь)

Підводимо підсумок. Роздивляємось схему

Повторення:

Домашнє завдання

Вправа 448 с. 194 (Прочитати текст, переказати батькам. Дайте відповідь на питання: переказаний текст первинний чи вторинний? Пояснити свою думку)

Фотозвіт ВСІЄЇ виконаної роботи надішліть на

освітню платформу Human

Або ел. пошту cucerochka@bigmir.net